

**Culturele
Doelgroepenmodel®**



Het Culturele Doelgroepenmodel

Subgroepen binnen de Culturele Doelgroep
de Proevende Buitenwijkers

Januari 2026

*Rotterdam
Festivals*



In deze digitale brochure lichten we de twee subgroepen binnen de *Proevende Buitenwijkers* toe: de **Bruisende Buitenwijkers** en de **Ontspannen Buitenwijkers**.

We doen dit aan de hand van beschrijvingen die de doelgroepen tot leven brengen en de informatie concreet maken. Elke Culturele Doelgroep vertegenwoordigt een specifiek type met eigen kenmerken, gedrag en wensen.

Maak kennis met de subgroepen en ontdek informatie zoals gemiddelde leeftijd, huishoudgrootte, muziekmaak, kunstbezoek, bestedingsruimte en de ideale invulling van het weekend.

De aanleiding voor deze aanvulling is de grote omvang van de Proevende Buitenwijkers, met name in de randen van Nederland. Door deze doelgroep verder te segmenteren, kunnen we gericht werken en beter aansluiten bij de specifieke kenmerken en behoeften van de verschillende subgroepen.

Veel leesplezier!

De verschillen tussen Bruisende- en Ontspannen Buitenwijkers kort samengevat

De Bruisende Buitenwijkers vormen een actieve, gezinsgerichte groep in de leeftijd van 35 – 64 jaar. Zij hebben een relatief hoog inkomen – vaak meer dan twee keer modaal – en zijn, zowel fulltime als parttime werkzaam. De Bruisende Buitenwijkers hebben een druk leven, brede culturele interesses en een voorkeur voor gezellige sociale activiteiten.

De Culturele Doelgroep Ontspannen Buitenwijkers is een oudere groep in de leeftijd van 50 jaar en ouder. Zij zijn vaak al gepensioneerd en hebben een bovenmodaal inkomen. De Ontspannen Buitenwijkers hebben relatief veel vrije tijd en houden van rust, verdieping en natuurgerichte vrijetijdsbesteding.

Deze uitgave wordt regelmatig geüpdatet en aangevuld. Houd hiervoor de website in de gaten of neem contact met ons op.

Leeswijzer

Deze pdf is interactief. Je kan navigeren naar verschillende pagina's.

Deze knoppen vind je onderaan op elke pagina, hiermee kun je eenvoudig met een klik naar de vorige of volgende pagina navigeren.

Deze knop vind je onderaan op elke pagina, hiermee navigeer je naar de inhoudsopgave.

Bruisende Buitenwijkers

5

Deze knoppen vind je in de inhoudsopgave, hiermee navigeer je naar de desbetreffende doelgroep.



De landkaartjes per Culturele Doelgroep geven aan waar relatief veel van de betreffende groep woont. Hoe meer groen (en donkerder), des te vaker een doelgroep voorkomt in een gebied. De kaartjes laten zien waar de groepen veel aanwezig zijn. Als het wit is, wil het niet zeggen dat de groepen daar helemaal niet voorkomen.



Inhoudsopgave

De Bruisende Buitenwijkers

5

De Ontspannen Buitenwijkers

9

Overzicht Culturele Doelgroepen

13

Verloop Culturele Doelgroepen

14

Het Culturele Doelgroepenmodel

15

De Bruisende Buitenwijkers

Het leven is druk genoeg, dus maak het samen ook écht leuk.

Kids, familie, de buren;
iedereen hoort erbij voor
de Bruisende Buitenwijker.
Zo maak je de mooiste
herinneringen.



Bruisende Buitenwijkers

De Bruisende Buitenwijker leeft in een wereld die nooit helemaal stilvalt. 's Ochtends broodtrommels, 's middags Teams-vergaderingen, 's avonds sporten, tussendoor even de pakketbezorger opvangen. En ergens past ook nog een spontane app van de buurvrouw: "Vanavond bbq, kom je ook?" Druk? Ja. Chaotisch? Soms. Maar de volle agenda geeft ook energie.

Deze groep (tussen de 35 en 64 jaar oud) woont in rustige buitenwijken met groen om zich heen, in rijtjeshuizen waar er het volgende klusje zich snel

aandient en waar de voorraadkast nooit leeg is. Het zijn gezinnen met kinderen die net te oud zijn voor speelgoed, maar niet altijd oud genoeg om zelf naar een concert of festival te gaan.

Ontspanning komt in alle smaken: Top 40 op de achtergrond, een miniserie op Netflix, een rommelmarkt waar iedereen iets vindt, of een verzameling die ooit laagdrempelig begon maar inmiddels serieuze proporties heeft aangenomen. Muziek? Alles tussen pop en punk, techno en metal – als de sfeer maar goed zit en niemand zich hoeft te vervelen.

Leeftijd
35-64 jaar
(zwaartepunt
45-64 jaar)

Gemiddelde
leeftijd hoofd
huishouden is
50,8
jaar

Inkomen
Vooral 2x
bovenmodaal



Het dagelijks leven

Een stabiel huishouden staat in het dagelijks leven centraal. Er wordt door ten minste één ouder fulltime gewerkt zodat het gezin op een comfortabele manier blijft draaien. Carrière maken mag, maar niet ten koste van het gezinsleven: de Bruisende Buitenwijker kiest bewust voor een goede balans. Op het werk verkiezen ze een warme, collegiale sfeer boven status en prestige. Zolang er genoeg is om van te leven, te sparen en leuke dingen te doen, is het goed.

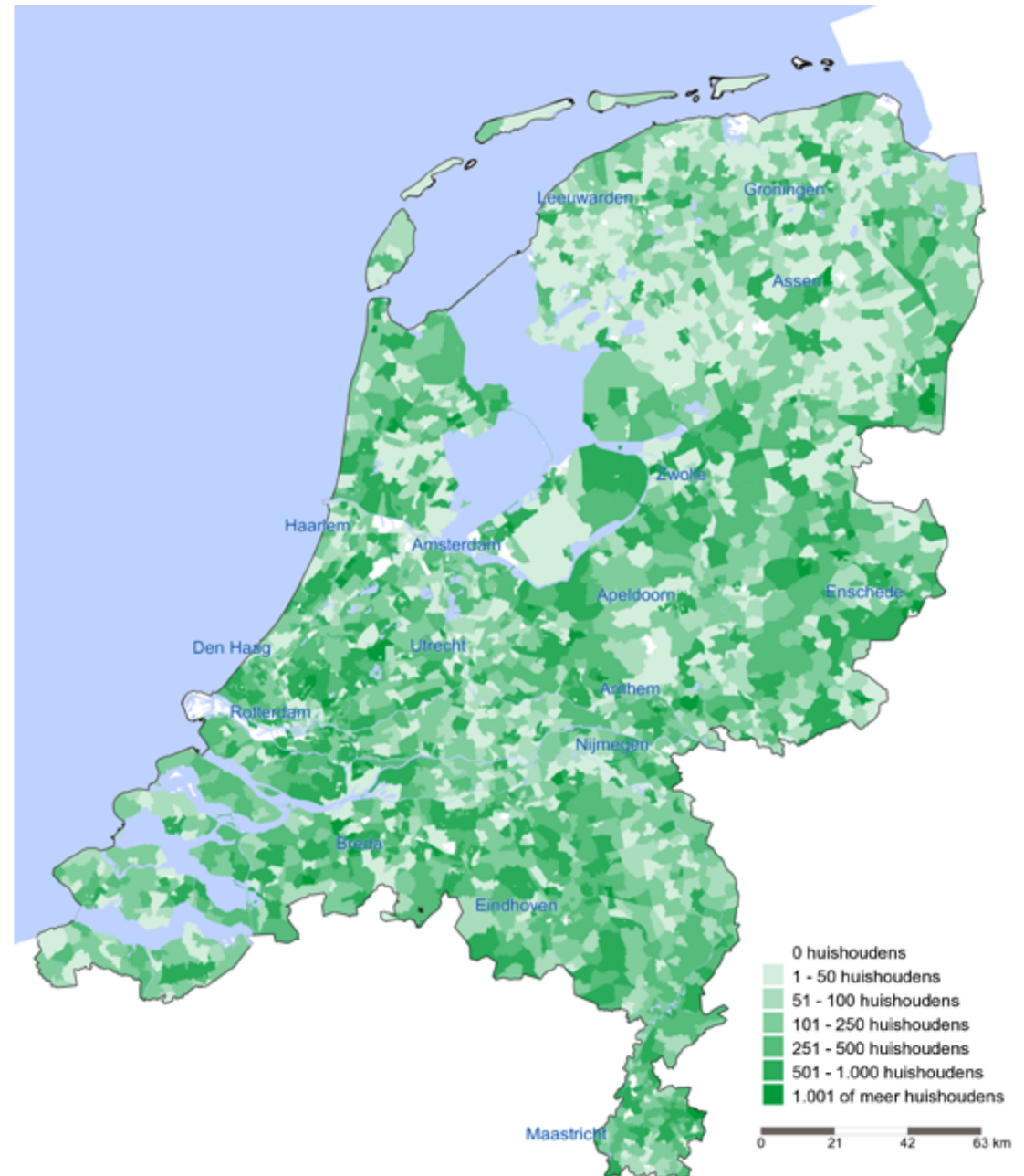
Na de werkdag

Na school en werk draait het leven om samenzijn. Even helpen met huiswerk, samen koken, bijkletsen en later op de bank ploffen om te kijken wat het internet of de tv te bieden heeft. Het leven moet vooral leuk en ontspannen zijn. Bruisende Buitenwijkers gaan voor wat ze écht leuk vinden: tijd voor hobby's, een online game met vrienden of een goeie serie.

Qua sport gaat de Bruisende Buitenwijker voor functioneel fit en dan het liefst ook sociaal: in een team of met een gezellige sportbuddy. Ze blijven graag op de hoogte van wat populair is, maar ontdekken net zo makkelijk alternatieve muziek, series of andere culturele niches. Daarbij is de entertainmentfactor belangrijker dan hipheid, kunstzinnigheid of intellectuele uitdaging.

Waar wonen de Bruisende Buitenwijkers?

De Bruisende Buitenwijkers wonen verspreid over heel Nederland, komen wel iets minder vaak voor in het Noorden (Friesland, Groningen en Drenthe) van het land en juist relatief vaak in de Randstad.



Copyright 2025 TDA Analytics

In het weekend

Als alle vaste taken van de week zijn gedaan, pakt men regelmatig de auto voor een dagje uit, een festival, een bezoek aan een zwemparadijs of een familievriendelijk muziekevenement. "Iedereen moet het naar zijn zin hebben" is het motto, ook als iemand in het gezin van alternatieve muziek houdt. De Bruisende Buitenwijker leeft toe naar grote publieke momenten: Koningsdag, Carnaval, kampioenschappen, comic-cons of verzamelbeurzen. Een paar keer per jaar wordt er gespaard voor een groter uitje met het hele gezin én vrienden of familie: Bobbejaanland, Six Flags, Safaripark Beekse Bergen – met poffertjes, frisdrank en een klein souvenirkje inbegrepen.

Op vakantie

De Bruisende Buitenwijker kiest voor ontspannen vakanties. Europese bestemmingen waar je de taal nét wel/niet snapt, waar de wifi werkt en het zwembad nooit ver weg is. Ze houden van water, kampvuren, vriendelijke restaurants (inclusief welkomstcocktail) en dagtripjes met iedereen erbij. Geen ingewikkelde tochten of extreme avonturen, gewoon samen plezier maken, relaxed eten en nieuwe foto's voor de familieapp.

Huishoud- grootte

3 - 4 personen
Gemiddeld

3,3

Onderweg

De Bruisende Buitenwijker kiest bewust voor de kleinere steden of dorpen zodat het bestaan overzichtelijker is. Scholen en supermarkten vind je om de hoek; het meeste doen ze op de fiets en voor de rest is er de auto. Er staan er een of twee voor de deur. Het ov pakken vinden ze prima als het handig uitkomt: je bent zo in de stad – en ook snel weer terug zodra je genoeg hebt van de drukte.

Over 5 jaar

Over vijf jaar zijn de kinderen zelfstandiger of half uitgevlogen. Ineens ontstaat er ruimte: tijd voor eigen hobby's, nieuwe sporten, een festival zonder de hele familie, een weekendje weg met vrienden. De drukte neemt niet direct af, maar wordt bewuster ingevuld. Met iets meer inkomen en iets minder stress durven ze meer te genieten van dingen voor henzelf. De behoefte aan samen activiteiten te ondernemen blijft groot – maar nu met nét wat meer vrije adem.

Weelderige Cultuurminnaars

Ontspannen Buitenwijkers



Levensfase

Gezin met (oudere)
kinderen (12+)



Opleidings- niveau

Middelbaar, Hoog,
Uni (relatief vaker
Middelbaar, Hoog)



Ontspannen Buitenwijkers

Na de tropenjaren heeft dit
famielimens tijd om te genieten
van een tevreden leven.

Authenticiteit, rust en
ruimte zijn belangrijke
elementen in het leven
van de Ontspannen
Buitenwijker. Lekker op
hun eigen tempo.

Ontspannen Buitenwijkers

De Ontspannen Buitenwijkers bevinden zich in een levensfase waarin de kinderen uitgevlogen zijn en de hectiek van het gezinsleven achter hen ligt. Ze hebben jarenlang hard gewerkt en goed gezorgd voor hun gezin, en nu is er eindelijk ruimte om zelf invulling te geven aan hun dagen. Ze zoeken rust, comfort en ontspanning, aangevuld met verdieping en zelfontplooiing.

Vergis je niet, deze groep vindt saamhorigheid nog steeds heel belangrijk; familie, vrienden en buurt spelen een centrale rol, maar nu op een manier die minder wordt bepaald door een volle agenda. Die zelfregie en die vrije tijd is heel belangrijk voor de Ontspannen Buitenwijkers. Het gaat ze in de eerste plaats om ontspanning: waar heb ik zin in?

Deze groep (tussen de 50 en 80+ jaar) woont graag in rustige, groene buitengebieden waar ruimte en betaalbaarheid belangrijker zijn dan de nieuwste trends. Dat is in zekere zin veelzeggend: ze hoeven niet in het centrum van bruisende vernieuwing en overdadige prikkels te zitten – ze hebben het leven geproefd en hun smaak ontwikkeld. Maar dat betekent niet dat ze niet aangehaakt zijn: de Ontspannen Buitenwijkers volgen zowel landelijk als regionaal nieuws, ze zijn op de hoogte wat er op cultureel gebied populair en interessant is, en luisteren graag naar boeiende, verdiepende luisterprogramma's.

Leeftijd
50-80+ jaar
(zwaartepunt
55-80+ jaar)

Gemiddelde
leeftijd hoofd
huishouden is
61,6
jaar

Inkomen
vooral
bovenmodaal



Het dagelijks leven

Velen werken niet meer fulltime; sommigen zijn gepensioneerd, anderen zitten in de afrondende fase van hun carrière met een stabiel, veelal bovenmodaal inkomen. De Ontspannen Buitenwijkers hebben energie én tijd voor vrijwilligerswerk, buurtinitiatieven of cursussen – zolang er maar geen grote druk achter zit. Ze genieten van het rustige ritme van hun woonomgeving: een bekende supermarkt, een vertrouwde huisarts, buren die je groet. Het leven hoeft niet groter, alleen fijner.

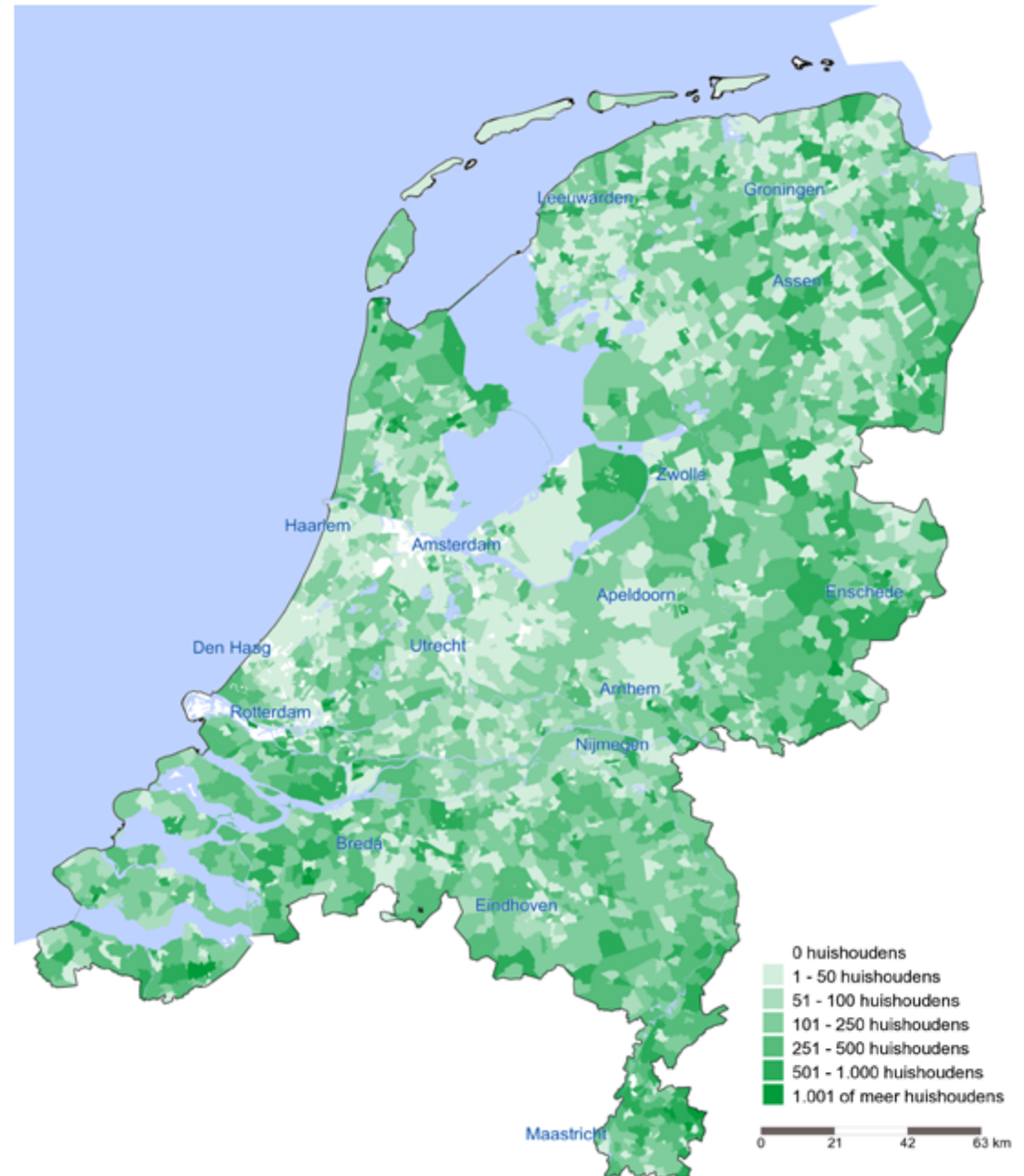
Na de werkdag

De directe omgeving is belangrijk voor de Ontspannen Buitenwijkers. Ze wonen ruim, in rustige, groene, buitenstedelijke gebieden en daar voelen ze ook veel binding mee. Na een werkdag – als ze nog werken – kiezen ze voor activiteiten die ontspanning en kleine geluismomenten brengen: een stevige wandeling, een fietstocht door het groen, werken in de tuin of even op bezoek bij vrienden of kinderen. Ze zijn graag behulpzaam; een boodschap doen voor de buren of oppassen op de kleinkinderen gebeurt met liefde, zolang het niet te veel verplichting wordt.

Deze groep houdt van cultuur met authenticiteit: fotografie, schilderen, lokale exposities, goede fictieboeken, en muziek als blues, country en folk. Ook podcasts en documentaires worden graag geluisterd – het liefst verdiepend, inspirerend en rustgevend.

Waar wonen de Ontspannen Buitenwijkers?

De Ontspannen Buitenwijkers wonen verspreid over heel Nederland, komen wel iets minder vaak voor in de Randstad en in het centrum van het land en juist relatief vaak in het Oosten van het land.



Copyright 2025 TDA Analytics

In het weekend

Weekenden brengen de Ontspannen Buitenwijkers door in nuchtere, aangename rust. Ze trekken eropuit in de natuur, bezoeken een buurtcentrum of kleinschalig festival waar je elkaar kunt ontmoeten zonder grote drukte. Ze vinden het leuk om met vrienden een hapje te eten, of een concert bij te wonen. Familiebezoek hoort er standaard bij, vooral wanneer er kleinkinderen in beeld zijn. Alles draait om ongedwongenheid: geen volle agenda's, wel kwaliteit.

Op vakantie

Op vakantie zoekt de Ontspannen Buitenwijker comfort, rust en cultuur. Ze genieten van een mooie, Europese reis, waar de infrastructuur goed is (ook de wifil!) en de sfeer herkenbaar. Een rustige kustplaats, een bergregio, een historische stad, een ongedwongen groepsreis: zolang er natuur, cultuur en een ontspannen ritme is, zit het goed. Ze houden van mooie wandelroutes, lokale eettentjes, musea en voldoende tijd om te lezen of te fotograferen.

Huishoudgrootte

1 persoon 35,4%
2 personen 64,1%

Gemiddeld

1,7

Onderweg

De Ontspannen Buitenwijkers hebben meestal een auto voor de deur en gebruiken die voor langere ritten of bezoeken aan vrienden of familie. In de buurt pakken ze liever de fiets of wandelen ze. Het ov gebruiken ze wanneer dat praktisch is; ze vinden het prettig dat ze de drukte van de stad kunnen opzoeken, maar net zo snel weer kunnen verlaten. Mobiliteit draait voor hen om gemak, rust en overzicht.

Over 5 jaar

Over vijf jaar zijn de meesten volledig met pensioen. De vrije tijd neemt verder toe, net als de ruimte voor verdieping en hobby's waar Ontspannen Buitenwijkers vroeger geen tijd voor hadden. Ze verdiepen zich in cursussen, vrijwilligerswerk, creatieve projecten en reizen buiten het hoogseizoen. Contact met de (klein)kinderen en een rijk sociaal netwerk blijven het belangrijkste.

Klassieke Cultuurliefhebbers

Lokale Vrijtijdsgenieters



Opleidingsniveau

Middelbaar, Hoog,
Uni (relatief vaker
Middelbaar)



Levensfase

Alleenstaand of samen
zonder kinderen (Vaak
gepensioneerd,
kinderen uit huis)

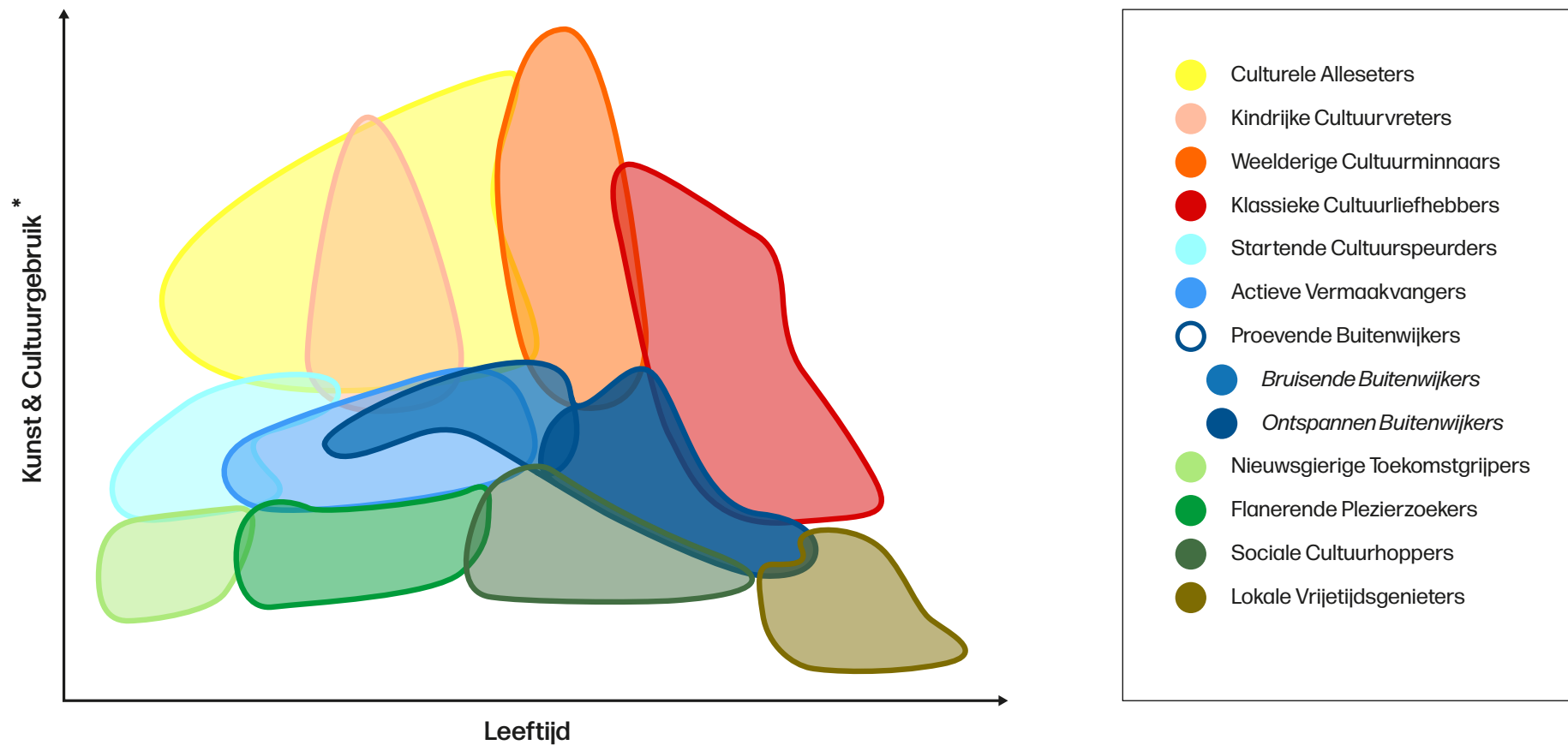
Overzicht Culturele Doelgroepen

Hoofdgroep *	Aanwezigheid ▶	Culturele Doelgroep	18-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55-64 jaar	65-80+ jaar	Gemiddelde leeftijd
Intensief	7%	Culturele Alleseters Allesproevende, hippe stadsvogels zonder kinderen	*						39,3
	4%	Kindrijke Cultuurvreter Hippe ouders met jonge kinderen			*	*			39,5
	6%	Weelderige Cultuurminnaars Welgestelde, statusgevoelige cultuurliefhebbers				*	*		55,8
	18%	Klassieke Cultuurliefhebbers Fijnproevende kunstbewonderaars op leeftijd					*	*	71,1
Medium	7%	Startende Cultuurspeurders Avontuurlijke starters en studenten met een budget	*	*	*				31,1
	8%	Actieve Vermaakvangers Bezige bijtjes met en zonder kinderen met een voorkeur voor populaire uitjes		*					36,9
	11%	Bruisende Buitenwijkers[■] Actieve gezinsmensen met brede culturele en sociale interesses				*	*		50,8
	8%	Ontspannen Buitenwijkers[■] Ouderen genieten van rust, verdieping en natuur					*	*	61,6
Light	1%	Nieuwsgierige Toekomstgrijpers Stadse jongelingen met een minimaal inkomen maar grote dromen	*	*	*				24,3
	9%	Flanerende Plezierzoekers Mensen met en zonder kinderen met een brede smaak qua uitgaan maar weinig middelen		*	*	*			35,8
	11%	Sociale Cultuurhoppers Relaxte middelbaren zonder strakke planning				*	*	*	54
	11%	Lokale Vrijtijdsgenieters Gepensioneerden met een traditionele smaak binnen eigen cultuur						*	75,1

- Kijkend naar de frequentie en het gebruik van het huidige kunst- en cultuuraanbod
- ▶ De afgeronde percentages representeren de aanwezigheid in Nederland
- * De sterretjes geven aan welke leeftijden het vaakst voorkomen
- Komen vooral voor in de Randstad en in grotere steden. Gekeken naar Nederland in totaal is deze groep kleiner
- Beide doelgroepen vormen samen de Culturele Doelgroep Proevende Buitenwijkers

Visualisatie verloop groepen

Verhoudingen ten opzichte van elkaar



* Kijkend naar de frequentie en diversiteit van het huidige aanbod.

Het Culturele Doelgroepenmodel

Eind jaren negentig nam de culturele sector in Rotterdam het initiatief om meer grip te krijgen op het thema publieksbereik. Een aantal jaren later ontwikkelde Rotterdam Festivals het Culturele Doelgroepenmodel. Het model wordt intussen gebruikt in heel Nederland.



Het Culturele Doelgroepenmodel is een segmentatiemethode speciaal voor de culturele sector en geeft onder meer inzicht in:

- levensfase;
- demografie (locatie & leeftijd);
- socio-economische kenmerken (opleiding, inkomen);
- media- en internetgebruik;
- (culturele) interesses en gedrag;

van huidig publiek en/of (potentiële) doelgroepen.

We segmenteren onder meer op basis van cultureel gedrag en voorkeuren. Eerst in drie hoofdgroepen: *Intensief*, *Medium* en *Licht* kijkend naar het gebruik (frequentie en diversiteit) van het huidige kunst- & culturaanbod en vervolgens naar de 12 Culturele Doelgroepen. Het model is tot stand gekomen door data over cultuurgedrag te combineren met algemene Whize-informatie.

Onder meer door een veranderende wereld, maatschappij en stad moet er minimaal eens in de zeven jaar een update plaatsvinden. De meest recente herziening heeft in 2021 plaatsgevonden.

3
Hoofdgroepen
12
Culturele
Doelgroepen

Klik hier voor meer informatie over het Culturele Doelgroepenmodel

Rotterdam Festivals

Rotterdam Festivals ondersteunt en promoot festival- en cultuuraanbod dat past bij het DNA van de stad: rauw, internationaal en ondernemend. Samen met creatieve festivalorganisatoren en cultuurmakers zorgt de organisatie ervoor dat Rotterdam die interessante metropool blijft, waar altijd wat bijzonders te beleven is. Rotterdam Festivals staat midden in het culturele landschap, weet wat er speelt en signaleert trends als eerste.

Rotterdam Festivals werkt aan een sterke data-geïnformeerde sector met een breed publiek en impact onder andere middels onderzoek, kennisdeling, tools en advies. Vanuit die kennis- en expertiserol ondersteunt Rotterdam Festivals culturele organisaties en adviseert het Rotterdamse bestuur over de culturele invulling van de openbare ruimte en over Rotterdam als culturele en festivalstad.

Verantwoording

De omschrijvingen en weergaven van de doelgroepen zijn gebaseerd op kennis uit onderzoeksdata en diverse bronnen. De gebruikte afbeeldingen vormen representanten van de Culturele Doelgroep.

Alhoewel de teksten in deze publicatie met de grootst mogelijke zorgvuldigheid tot stand zijn gekomen kunnen door gebruik ervan geen rechten ontleend worden aan of aanspraak gemaakt worden op de juistheid en volledigheid van de inhoud. Ook aanvaarden wij geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die daardoor kan ontstaan. Rotterdam Festivals heeft geprobeerd alle recht hebbende van de in deze uitgave opgenomen foto's te achterhalen. Wanneer u meent recht hebbende te zijn van foto's dient u contact op te nemen met Rotterdam Festivals.

Bronnen

Het Culturele Doelgroepenmodel is tot stand gekomen met data van onder meer culturele instellingen, Museumkaart, Rotterdampas, Whize (guide) van TDA Analytics, Mentality™-model van Motivaction, Brand Strategy Research Model van Market Response, het Continu Bezoekersonderzoek van Hendrik Beerda, het landelijke onderzoek 'Drempels, motieven & informatiebehoefte rondom cultuurbezoek' uit 2023 en informatie, publicaties en onderzoeken rondom de vorige versie van het model.

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze brochure mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Rotterdam Festivals.

Colofon

Teksten: **Basia Dajnowicz**

(Eind)redactie: **Eric Elphick, Kiesha Sewmangal, Mariska van Elsen**

Vormgeving: **Oto9 | Buro Goedwijs**

Copyright Rotterdam Festivals 2025.



Kijk voor meer informatie op www.cultureledoelgroepenmodel.nl
of neem contact op met publieksbereik@rotterdamfestivals.nl.

Rotterdam Festivals
Cultuurparticipatie / Onderzoek & Expertise
Postbus 21362
3001 AJ Rotterdam
Stationsplein 45 (Be.041)
3013 AK Rotterdam
+ 31 10 433 25 11
www.rotterdamfestivals.nl